

ข่าวพยากรณ์โรค-เตือนภัยการระบาดของศัตรูพืช !!!

ประจำเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗ (ฉบับที่ ๒๑ /๖๗)

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดชลบุรี

หนอนเจาะเมล็ดทุเรียน

เดือนเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนในภาคตะวันออก เนื่องจากสภาพอากาศในช่วงนี้อากาศเย็นในตอนเช้า อากาศร้อนในตอนกลางวัน และมีฝนตกบางพื้นที่ ผู้ปลูกทุเรียน ในระยะ พัฒนาผล ควรเฝ้าระวังการระบาดของหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน แมลงศัตรูที่สำคัญของทุเรียน ในระยะของการพัฒนาผล การเข้าทำลายของหนอนเจาะเมล็ด ส่งผลเสียต่อผลผลิตทุเรียนทำให้น้ำเนื้อทุเรียนถูกทำลาย ดังนั้นศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัดชลบุรี จึงขอให้เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน ในภาคตะวันออก หมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบ การระบาดให้ดำเนินการหาแนวทางควบคุมและป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง หรือสามารถขอคำแนะนำ จากเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอหรือสำนักงานเกษตรจังหวัดในพื้นที่

หนอนเจาะเมล็ดทุเรียน ชื่ออื่น หนอนใต้ หนอนรู หนอนมาเลย์

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Mudaria luteileprosa* Holloway

รูปร่างลักษณะ

- ระยะไข่ ฝีเสื้อเพศเมียจะวางไข่เป็นฟองเดี่ยวบนผลอ่อน ไข่ใช้เวลาฟักประมาณ ๑๐ วัน
- ระยะหนอน ตัวหนอนหลังจากฟักจากไข่จะซ่อนไข่เข้าไปภายในและกัดกินเมล็ด มีรอยเส้นทางเดินเล็กๆ ระหว่างเนื้อและผิวเปลือกด้านใน หนอนโตเต็มที่จะมีขนาดยาวประมาณ ๔ เซนติเมตร ในทุเรียน ๑ ผล ส่วนใหญ่จะพบหนอน ๑ ตัว แต่ในบางผลอาจพบได้ถึง ๗ - ๘ ตัว เมื่อหนอนโตเต็มที่หรือถ้าผลร่วงก่อน หนอนจะเจาะรูกลมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๕ - ๘ มิลลิเมตร ออกมาและเข้าดักแด้ในดิน
- ระยะดักแด้ หลังจากหนอนทิ้งตัวสู่พื้นดิน ใช้เวลาก่อนเข้าดักแด้ ๘ - ๑๐ วัน ใช้เวลาเป็นระยะดักแด้ ๑ - ๙ เดือน ขึ้นกับสภาพอากาศ โดยมีฝนในช่วงต้นปีเป็นตัวกระตุ้นให้ออกเป็นตัวเต็มวัย ฝีเสื้อที่ออกจากดักแด้ภายใน ๑ เดือน อาจวางไข่และทำลายซ้ำในทุเรียนปีเดียวกันได้
- ระยะตัวเต็มวัย เป็นฝีเสื้อกลางคืน มีสีน้ำตาลอมเทา มีจุดสีขาวบนสันหลังอก มีจุดใหญ่ที่ขอบปีก ๓ จุด และจุดเล็กที่มุมปีกอีก ๑ - ๓ จุด วางไข่เป็นฟองเดี่ยวบนผลทุเรียนในขณะที่ผลยังอ่อน เพศเมีย ๑ ตัวสามารถวางไข่ได้ ๑๐๐ - ๒๐๐ ฟองต่อตัว เมื่อทุเรียนดอกบานจะเริ่มพบฝีเสื้อ หลังจากทุเรียนเริ่มติดผลประมาณ ๒ เดือนตัวเต็มวัยจะวางไข่บนผลบริเวณใกล้ๆ ขั้ว ฝีเสื้อตัวเต็มวัยมีชีวิตเพียง ๗ - ๑๐ วันเท่านั้น

ตัวเต็มวัยวางไข่เป็นฟองเดี่ยวบนผลทุเรียนที่ผลยังอ่อน จากนั้นตัวหนอนที่ฟักจะเจาะเข้าไปกัดกินเมล็ดภายในผล หนอนเจริญเติบโตอยู่ภายในผลกัดกินเมล็ดเป็นอาหาร โดยหนอนใช้เวลาอยู่ด้านในผลประมาณ ๓๐ วัน และถ่ายมูลออกมา ทำให้น้ำเนื้อทุเรียนเปรอะเปื้อนเสียหาย หนอนอาศัยอยู่ในผลทุเรียนจนกระทั่งผลแก่เมื่อหนอนโตเต็มที่หรือถ้าผลร่วงก่อน หนอนจะเจาะรูขนาดประมาณ ๕ - ๘ มิลลิเมตร ออกมาและเข้าดักแด้ในดิน ฝีเสื้อตัวเต็มวัยที่ออกจากดักแด้ภายใน หนึ่งเดือน อาจจะทำลายทุเรียนรุ่นหลังในปีเดียวกันได้ หรืออาจจะออกจากดักแด้ในปีถัดไป โดยมีฝนในช่วงต้นปี เป็นตัวกระตุ้นให้ตัวเต็มวัยออกจากดักแด้

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดชลบุรี

๑๕ ม.๑๑ ต.หนองปรือ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี

โทร. ๐๓๘-๒๓๑๒๗๑ โทรสาร ๐๓๘-๒๓๑๔๙๕

<http://www.pmc03.doe.go.th> ; E-mail: pmc03@doae.go.th

วิธีการป้องกันกำจัด ควรใช้วิธีผสมผสานดังนี้

๑. วิธีเขตกรรม เกษตรกรหมั่นตรวจสอบดูแลแปลงให้สะอาด โดยเฉพาะเศษซากผลทุเรียนที่ร่วงลงพื้นไปเผาทำลาย

๒. วิธีกล

๒.๑ ขุดดินใต้ต้นทุเรียนเพื่อนำดักแด้มาทำลาย

๒.๒ การห่อผลด้วยถุงมุ้งในล่อน สามารถป้องกันไม่ให้ผีเสื้อมาวางไข่ได้ และไม่มีปัญหาทำให้สีผิวเปลือกของทุเรียนผิดไป โดยเริ่มห่อผลตั้งแต่ผลทุเรียนมีอายุประมาณ ๑ เดือน ครั้งเป็นต้นไป

๒.๓ การใช้กับดักแสงไฟแบล็คไลท์ (black light) กรณีติดจำนวนน้อยสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการพยากรณ์การระบาดของผีเสื้อหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน เพื่อให้ทราบว่ามี การระบาดแล้วหรือยัง จะทำให้สามารถตัดสินใจใช้วิธีการที่เหมาะสมในการจัดการ แต่ถ้าติด กับดักจำนวนมากสามารถเป็นเครื่องมือล่อผีเสื้อตัวเต็มวัยมาทำลายได้ แต่ต้องระมัดระวังเนื่องจากแสงไฟสามารถล่อแมลงได้หลายชนิด โดยเฉพาะผีเสื้อกลางคืน ดังนั้นอาจจะเป็นดาบสองคม กลายเป็นว่าล่อแมลงศัตรูชนิดอื่น หรือล่อให้เข้ามาทำลายเฉพาะสวนของตัวเองก็ได้ ดังนั้นการติดกับดักแสงไฟควรใช้เฉพาะติดไว้เพื่อเป็นการเฝ้าระวังว่ามีแมลงศัตรูเข้ามาในสวน จากนั้นค่อยหาวิธีการจัดการอื่นๆ ที่เหมาะสมจะดีกว่า การติดกับดักแสงไฟเพื่อพยากรณ์การระบาด จะสามารถช่วยให้การใช้สารฆ่าแมลงมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น สามารถ ครั้งจำนวนการพ่นสารฆ่าแมลงจากที่เกษตรกรนิยมปฏิบัติอยู่ที่พ่นตั้งแต่ทุเรียนเริ่มออกดอก

<https://kasetgo.com/t/durian-seed-borer/๒๐๘๓๐๙>

๓. การใช้สารเคมี

๓.๑ กรณีเกษตรกรมีความจำเป็นย้ายเมล็ดทุเรียนจากที่อื่นเข้ามาในแหล่งปลูก ควรทำการคัดเลือกเมล็ดอย่างระมัดระวัง หรือ แซ่เมล็ดด้วยสารฆ่าแมลง เช่น

กลุ่ม ๑ A คาร์บาริล ๘๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ก่อนทำการขนย้ายจะช่วยกำจัดหนอนได้

๓.๒ กรณีไม่มีการห่อผล ในแหล่งที่พบการระบาดเป็นประจำคำแนะนำของทางราชการให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น

กลุ่ม ๑ B ไดอะซินอน ๖๐%อีซี อัตรา ๔๐ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือคาร์บาริล ๘๕%ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๖๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ

กลุ่มที่ ๓ แลมป์ดาไฮฮาโลทริน ๒.๕%ซีเอส อัตรา ๒๐ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือเดลทาเมทริน ๓%อีซี อัตรา ๒๐ ซีซี ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร โดยเลือกสารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นหลังจากติดผลแล้วประมาณ ๑ เดือน ห่างกัน ๗ - ๑๔ วัน หรือกรณีติดกับดักแสงไฟ ให้พ่นทันทีเมื่อมีตัวเต็มวัยมาติดกับดัก

***โดยหลักการพ่นสารป้องกันกำจัดหนอนเจาะเมล็ดทุเรียนให้พ่นแบบป้องกันเนื่องจากหนอนชนิดนี้หลังจากฟักเป็นตัวหนอน จะกัดกินบริเวณผิวหนังด้านนอกช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น หากปล่อยให้หนอนเจาะเข้าไปด้านในของผลแล้ว การพ่นสารเคมีไม่มีคุณสมบัติแทรกซึม เข้าไปฆ่าหนอนด้านในได้ ในแหล่งระบาดจึงต้องผลป้องกันตั้งแต่ผลอายุประมาณเดือนครึ่ง และอาจต้องผลติดต่อกันทุก ๗ - ๑๔ วัน ขึ้นกับชนิดของสารเคมี นอกจากนี้แล้ว เกษตรกรอาจมีปัจจัยการผลิตในท้องถิ่นที่สามารถหาได้มาจัดการหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน เช่น พ่นด้วยสารสกัดสะเดา หรือน้ำส้มควันไม้ ทำให้อินทรีย์ของสะเดาหรือน้ำส้มควันไม้ไล่ผีเสื้อไม่ให้มาวางไข่ จะทำให้ลดการทำลายได้เช่นกัน จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าการที่เกษตรกรรู้จักชีววิทยาและนิเวศวิทยาของแมลง จะทำให้เกษตรกรเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสม มาจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน จะทำให้การป้องกันกำจัดศัตรูพืชมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ที่มา : ๑ กรมวิชาการเกษตร

๒ กรมส่งเสริมการเกษตร

ที่มาภาพ : <https://kasetgo.com/t/durian-seed-borer/๒๐๘๓๐๙>

:<https://www.google.com/search?q=+life+cycleM+udaria+luteileprosa+Holloway>

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดชลบุรี

๑๕ ม.๑๑ ต.หนองปรือ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี

โทร. ๐๓๘-๒๓๑๒๗๑ โทรสาร ๐๓๘-๒๓๑๔๙๕

<http://www.pmc03.doe.go.th> ; E-mail: pmc03@doe.go.th